

Najważniejszym projektowanym celem powołania jednostek metropolitalnych jest koordynacja zadań publicznych wykonywanych na terenie całej metropolii. Precyzyjne określenie kompetencji takiej jednostki, a także wzajemnych relacji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego wchodzącymi w jej skład oraz samą metropolią jest konieczne m.in. dla uniknięcia występowania negatywnych lub pozytywnych sporów kompetencyjnych.

Pomimo, że europejskie ustroje metropolitalne są bardzo zróżnicowane, to lista zadań publicznych wykonywanych w ramach metropolii jest w zasadzie taka sama i obejmuje głównie:

- planowanie strategiczne realizowane przy wykorzystaniu m.in. wspólnej strategii obszaru metropolitalnego,
- zarządzanie drogami publicznymi, planowanie przestrzenne, strategię promocji;
- zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, obejmujące transport publiczny, porządek i bezpieczeństwo publiczne, służbę zdrowia, kulturę, edukację;
- ochronę środowiska i zagadnienia związane z gospodarką wodno-ściekową, polityką proekologiczną, rekultywacją terenów zdegradowanych.

Ciekawą propozycję dyskusji na temat zestawu obowiązkowych zadań powiatu metropolitalnego zaprezentowała Unia Metropolii Polskich (UMP) [6]. W przesłanym do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji, UMP proponuje następujący zakres kompetencji takiej jednostki:

1. Kształtowanie infrastruktury i środowiska gospodarki opartej na wiedzy m.in. poprzez organizowanie instytucji współpracy w trójkącie władza – biznes – wiedza.
2. Stanowienie strategii zrównoważonego rozwoju wraz z planem zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego, w tym planu odnowy i rozbudowy węzła sieci ITEN-Transport oraz sieci korytarzy przesyłowych.
3. Zarządzanie węzłem sieci TEN-Transport, w tym w szczególności siecią dróg metropolitalnych, poza którymi pozostają autostrady oraz drogi, ulice, place i parkingi gminne.
4. Ustalanie, w trybie aktu prawa miejscowego, lokalizacji: dróg metropolitalnych, linii kolejowych, lotnisk cywilnych oraz obszarów nowego osadnictwa masowego i hipermarketów (jako kluczowych źródeł i celów ruchu), a także korytarzy przesyłowych.
5. Zarządzanie ruchem drogowym na obszarze metropolitalnym i współzarządzanie kolejowym ruchem aglomeracyjnym, a w uzasadnionych przypadkach ruchem lotniczym.
6. Promocja i koordynacja rozwoju transportu publicznego na obszarze metropolitalnym, w tym ustalanie cen urzędowych za usługi przewozowe świadczone w aglomeracji oraz odpowiednie dofinansowanie „wspólnego biletu”.
7. Zintegrowane zarządzanie bezpieczeństwem (kryzysem) w tym energetycznym na obszarze metropolitalnym. Integracja w obszarze funkcjonalnym dotyczy także służb rządowych (policja, państwowa straż pożarna, ratownictwo medyczne, różnych inspekcje), na wzór utworzonej w 2001 r. Komendy Stołecznej Policji obejmującej 10 powiatów.
8. Polityka rynku pracy, przejęta od dotychczasowych powiatów, a w dużej mierze także od województwa.
9. Wspomaganie współpracy gmin i innych podmiotów w poszczególnych aglomeracjach infrastrukturalnych, prowadzonej głównie w formie porozumień i spółek, do których mogą przystępować także JST spoza regionu metropolitalnego – zależnie od potrzeb, bo każda aglomeracja infrastrukturalna ma inny kształt terytorialny. Możliwe są tu różne formy partnerstw publiczno-publicznych, publiczno-prywatnych i publiczno-społecznych.

Opcjonalnie UMP proponuje rozważyć przypisanie powiatowi metropolitalnemu także zadań z zakresu: gospodarki ściekowej i gospodarki odpadowej oraz prowadzenia marketingu turystycznego i imprez kongresowych, a także kulturalnych i sportowych. W ocenie UMP doświadczenia z quasimetropolitalnego ustroju Warszawy w latach 1994-2002 wskazują, że powiat metropolitalny nie powinien zajmować się bezpośrednim świadczeniem usług dla mieszkańców (szkoły, służba zdrowia), ponieważ odwracałoby to uwagę jej demokratycznie wybieranych władz od zadań o charakterze strategicznym [6]. Ponadto UMP wskazuje także, iż strategia i plan zagospodarowania przestrzennego regionu metropolitalnego z mocy ustawy muszą być spójne:

- „podrzędnie” – ze średnio i długookresową strategiami rozwoju kraju oraz z Koncepcją (Planem) Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, a także z odpowiednimi dokumentami wojewódzkimi,
- „nadrzędnie” – ze strategiami rozwoju i planami (studiami) kierunkowymi miast i gmin metropolii,
- „równorzędnie” – z Wieloletnią Prognozą Finansową Regionu Metropolitalnego.

Przy charakteryzowaniu oczekiwanych zakresów zadań powiatów metropolitalnych warto również zaznaczyć, iż pod koniec 2011 r. grupa śląskich posłów Platformy Obywatelskiej zaprezentowała Projekt Ustawy o powiecie metropolitalnym, który został pierwotnie przygotowany dla związku międzygminnego pod nazwą Górnośląski Związek Metropolitalny Silesia [Projekt ustawy o powiecie metropolitalnym. Tekst ustawy dostępny jest [tutaj](#)]. Wspomniane wcześniej zadania publiczne powiatu miałyby obejmować następujące obszary:

1. przyjęcie oraz realizowanie wspólnej strategii rozwoju powiatu metropolitalnego;
2. uchwalenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powiatu metropolitalnego;
3. uchwalenie planu zagospodarowania przestrzennego powiatu metropolitalnego, jako aktu prawa miejscowego, którego ustalenia są wiążące dla gminnych planów zagospodarowania przestrzennego;
4. organizację i wykonywanie publicznego transportu zbiorowego na obszarze powiatu metropolitalnego;
5. planowanie sieci i zarządzanie drogami powiatowymi na obszarze powiatu metropolitalnego;
6. uchwalanie i realizacja programów ochrony środowiska, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami na obszarze powiatu metropolitalnego;
7. uchwalenie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz uchwalenie planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla powiatu metropolitalnego;
8. uchwalanie programów metropolitalnych w zakresie bezpieczeństwa publicznego i zarządzania kryzysowego;
9. koordynowanie działań dla przedsięwzięć o znaczeniu ponadgminnym wynikających ze strategii rozwoju powiatu metropolitalnego;
10. tworzenie oraz zarządzanie jednostkami organizacyjnymi o znaczeniu metropolitalnym;
11. współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego, w szczególności z samorządem województwa a także organami administracji rządowej, organizacjami pozarządowymi w sprawach powiatu metropolitalnego;
12. współpraca ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw, a także organizacjami społecznymi na zasadach określonych w odrębnych przepisach;
13. promocja powiatu metropolitalnego.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: poniedziałek, 14, styczeń 2013 23:00

Barbara Łączna

Odsłony: 2034

Autorzy projektu ustawy wskazują także na możliwość podpisywania przez władze powiatu metropolitalnego porozumień z mniejszymi gminami w zakresie np. utrzymania dróg, czy też organizacji komunikacji publicznej.

Źródło: Rafał Then, materiały z konferencji „Zmierzając ku doskonałości” realizowanej w ramach projektu „Innowacyjna i sprawna administracja źródłem sukcesu w gospodarce opartej na wiedzy”